

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kut-u. 23.
Telefon 356.
Fióközlet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Megjelenik vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap d. u. 5 ó.
Felelős szerkesztő: **Kölcze Károly dr.**
Szerkesztő: **Buszek Béla.**

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Hét éves gyermekek áldozása.

— Válasz a Pesti Hirlapnak. —

II.

S ha a gyermek ezt felfogja s vágyat érez utána, úgy az egyháznak elő kell segítenie a gyermekeknek is ez üdvözköz használatát. Másrészt pedig a gyermeknek teljesítenie kell azon feltételeket, melyeket az egyház áldozás előtt megkövetel, így: hogy minden halálos bűntől ment lélekkel járuljon a Legszentebbre. Ha a gyermeknek lelkiismerete azt sugallja, hogy nincs halálos bűne, úgy gyónás nélkül is mehet az Ur asztalához, de ha halálos bűn állapotában van, úgy a saját lelkiismeretétől kényszerítve — nem pedig a gyóntatótól szuggerálva — fog a gyóntatószékbe menni. S miután a gyermeknek rendszerint gyengéd a lelke, így a legtöbb gyermek gyónni is fog — mert a gyónás anyagát a bocsátandó bűnök is képezhetik. Meg vagyok győződve, hogy egyetlen egy jó kath. szülő sem fog megütközni azon, hogy gyermeke saját lelki tökéletesítése céljából gyónni is megy. Csak a dolog rabulisztikus félremagyarázása és konkáv tükörben való szemlélése folytán juthat a szerző arra a gondolatra, hogy a szülők kis gyermekeiket a legrettenőbb aggodalomnak dobják prédájául, midőn a gyónást nekik megengedik.

Ki így ír, annak fogalma sincs a gyónás lényegéről és a lélekre való megnyugtató, boldogító hatásáról, amiről Jókai is úgy nyilatkozik, hogyha eddig nem lett volna az egyházban a fülgyónás, úgy be kellene hozni s hogy a gyónás a kath. vallás egyik legemebb intézménye. S miután a gyermekeknek a lelke is épp oly szellemi és épp oly értékes, mint a felnőtté, tehát a gyónás is épp oly neki való lehet, mint a felnőttnek. A gyónás nélküli áldozás pedig — ha öntudatos és méltó, még a természetől fogva könnyelmű gyermekeket is át fogja változtatni érettebb gondolkodású, jobbviselű gyermekké.

A fakultatív áldozás nem rontja a gyermek jellemét. Hiszen akkor a pályázatok, nemes versenyek, jutalmak is megmontának középiskoláink ifjúságát! Itt is szent törekvést, nemes versenyt fejtenek ki majd a gyermekek s így kitűnő jellemképző intézmény lesz belőle, miként az is már két intézetben, hol virágzik a mindennapi áldozás. Az összes intézeti növendékek közt a legjobb osztályzatot a gyakori áldozók kapták, s ők voltak egyúttal a legnemesebb gondolkodású s viselkedésű fiúk. (9—18 év.) Ha cikkíró óhajta, neki megírom e két intézet nevét, hogy személyesen is meggyőződhessek az eredményről.

Nem szabad meggyanusítani a hittanárokat sem, hogy ezáltal farizeusságra nevelik növendékeiket, hogy a többiek szemében igazságtalanok lesznek, sokkal magasabb lelki nívón

állnak, semhogy e tekintetben gyanu férhetne hozzájuk.

A „koplaltatás“ nem akadály. Kis bölcseséggel tapintattal úgy lehet megoldani a kérdést, hogy a gyermeknek ne kelljen soká éhgyomorral lennie. S ha felkelés után 1—2 óráig nem reggelizhet, úgy ez nem lesz még egészségének ártalmára.

Sajnos, nem lehet két rövid cikk keretében e kérdést alaposan kifejteni, de aki szíven viseli gyermekeinek vallás-erkölcsi nevelését s bővebbet óhajt tudni e tárgyról, úgy olvassa el Mindennapi lelki kenyér című munkámnak 14 részben tárgyalt „Engedjétek hozzám a gyermekeket“ című fejezetét. Ott iparkodtam minden oldalról megvilágítani e probléma megoldását.

X. Pius intenciója fönti dekrétumával az volt, hogy az ártatlan gyermekeknek lelkét már idejekorán, Krisztus testének gyakori vétele által megővja a mai élet ezer veszedelme közepette, s így a szülőket a legmélyebb hálára kötelezte le Őszentsége, midőn a gyermekek lelki életéről oly korszakalkotóan gondoskodott.

Hiába jelenti be vetőjét s tiltakozását a P. H., mi átvisszük az életbe X. Pius rendelkezését, hogy tiszta, erős, jellemes, katolikus meggyőződésű s életű ifjúságot neveljünk a jövő Magyarországnak. A P. H., valamint a külföldi liberális ujságok e tárgyról szóló cikkei csak megerősítik meggyőződésünket, mert hisz e dekrétum erejétől s jövő hatásától való

T á r c a.

Virágdalok.

Baráczy Sándor.

I.

Vizi liliomnak
Nincsen nagyobb gondja:
Az a büszke hattyu
Bárcsak hozzá szólna!

Nem vagyok én üde?
Termetem nem karcsu?
S olyan idegen hozzám,
Olyan hideg arcu!

Csak egy szóra nyilnék
Titkot rejtő ajka:
Rálehelném csókom
Reszkette, sóhajta!

Liliom, te édes,
Ne kívánd halálom!
Dalban szabad szólnom
S akkor meg kell válnom.

Zengi hattyudalát
Halkan, mind halkabban,
S haldokló dalával
Elmerül a habban.

II.

Sűrű fűbe rejtőzik a fűrjmadár,
Hogy ne lássa a vadász, ha lesbe jár.
Odahívja a kedvesét: „pitypalatty!“
Szerelmüket elföldi az alkonyat.

Balga jószág! Mit kiáltasz oly hangosan
Felfedez a gyilkos s akkor véged van.
„De ha szívem úgy kívánja, mit tegyek?
Ugy is meghalok, ha vágytól megreped!“

III.

Jegenyefa nyul fel égbe,
Föflélé tör büszkesége.
Kár, hogy földhöz van szegezve:
Sárba dől majd fáradt teste.

Ágán gerlepár ott fészkel,
Ott turbékol nappal-éjjel;
Napsugárral aranyozza,
Biborajku alkony csókja.

Mért nem törtök fel magasba,
Mint a szabad légnek sasja? —
„Édes fészünkötől nem válunk:
Szerelem a mi világunk!“

intuicios félelem váltotta ki a P. H. helytelen gondolatait is.

Reviczky Aladár C. M.

Ne járjunk olyan vendéglőkbe, sörcsarnokba, kávéházakba, ahol a „Brassói Ujjap”-ot nem találjuk.

Kronstädter a magyar színészekről.

(Válasz a Kronstädternek.)

A „Kronstädter Zeitung” f. hó 26-iki 220. számában vezércikkben foglalkozik a közlegő német színelőadásokkal. Hosszasan elsíránkozik a szász közönségnek a német szintársulattal szemben táplált közönyéről s ugyanakkor nem álla lekiicsinyelni a magyar szintársulatot, melynek drámai előadásai — szerinte — az ilyenemű német előadások színvonala alatt állanak. Ostorozza a szász közönséget, hogy legutóbb is oly tömegesen látogatta a magyar színházat, holott egyedüli kötelessége: a német szintársulat hathatós támogatása volna.

Ha a Kr. Z. hangulatot óhajt csinálni Bauer társulata mellett, jól teszi, tőle senki e jogát el nem veszi, de hogy csupa rosszakaratból és sárga irigységből alaptalanul discredilálja Komjáthy magyar szintársulatát ily irányu izléstelenkedéssel a legerélyesebben visszautasítjuk. Figyelmébe ajánljuk a K. Z.-nak, hogy: «Csak az kiából, kinek a háza ég!» Ha valóban oly magas színvonalon állana a Bauer német társulata, mint a min őre azt a K. Z. helyezi, úgy nem kell félnie a magyar szintársulattól. Csakhogy a helyzet fordítva igaz. És itt a baj! Jól tudja ezt a brassói szász közönség is s éppen azért látogatta szívesen a magyar színelőadásokat. Ezen pedig a K. Z. siránkozása és izléstelen discredilálni akarása nem változtat. Maga állítja fel cikkében a tételt, hogy: „a művészetben sovinizmusnak helye nincs.” Nohát ezt az elvet a brassói szász közönség — dicséretére legyen mondva — gyakorolja is és oda, abba a színházba megy, ahol művésziesebbet, tökéletesebbet nyujtanak. Távol áll tőlünk Brauer társulata ellen hangulatot csinálni, de hogy a K. Z. a magyar szintársulat rovasára zengjen dicshymnust róla, ezt legalább is magyar ellenes rosszakaratnak találjuk. Komjáthy társulata a vidéki szintársulatok legjobbjai közé tartozik, sok kiváló erőt mondhat magáénak. Amit különben maga a K. Z. is concedál, amikor utal: „a bájos kis subrettre, Hornyayra s több kiváló erőre, a kiknek szereplése vonzólag hat a brassói közönségre” s ha mégis cikke más részében érthetetlenül gáncsolja a magyar társulatot, általánosságban úgy mi egyébb az, mint szász sovinizmusból eredő irigység. Pedig minden hiába való a magyar színészetet diadalmos előrenyomulásában még ilyen eszközökkel sem lehet feltartoztatni, mert a mint a példabeszéd mondja: „A kutya ugat s a karaván halad.

Hirek.

Brassó 1910. szeptember 28-án.

Személyi hír. Hiemesch Ferenc kir. tan. polgármester szabadsága letelvén, állását ismét elfoglalta.

Ügyvédi kamara köréből a brassó-ügyvédi kamara dr. Leményi Jenő volt brassói ügyvédet elhalálozása folytán, a kamara lajstromából törölte és iródája részére gondnokká, a halaszthatatlan teendők teljesítésére dr. Moga Szilárd brassói ügyvédet rendelte ki.

Zichy János és a sajtó kis Khonjai.

Most, hogy Zichy János kultuszminiszter Győrben keresztény izű beszédet mondott, az egész ma... akarom mondani zsidó sajtó felordított fájdalomában. Hát mer még valaki szólni ebben az országban a Pesti Hirlap, Népszava és a Világ tudta és beleegyezése nélkül? Egy gój, egy keresztény, egy kultuszminiszter, egy klerikális hirben álló ember. No ez hallatlan dolog. A Vázsonyi Vilmosnak föcsöghet a nyála a keresztények piszkolódásától, a szabadkőművesek szabadon garázdálkodhatnak avallásellenes jakabcsemeték végig ordíthatják a városban és falukban le a papokkal, le a csuhásokkal, vérig sértegethetik az ország millió és millió lakosának legszentebb vallási meggyőződését a hajuk szája sem görbül meg, a kutya sem ugatja meg őket, sőt a fenti sajtó kórusban ordít velük, de ha mi közülünk valaki kinyitja a száját, rögtön furkos bottal mennek neki és menten betörik a fejét. És ezek után csodálkozik valaki azon, hogy nem szeretjük, hogy ki nem állhatjuk a zsidókat.

Halálozás. Fájdalommal értesítjük a kath. Népszövetségi tagokat, hogy szerett tagtársunk András Antal vendéglős folyó hó 27-én délután 47 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délután 3 órakor lesz a Vasut-utca 64 sz. lakásáról. Kérjük a tisztelt tagokat a temetésen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság

Hirtelen halál. Schul József kereskedő ma éjjel hirtelen elhalt. Régi szivbaja okozta halálát.

A dögtér ügye. A városi tanácsnak azon határozatát, melyel a gyepmesteri dögtér a vágóhid közelébe helyeztek. Róna Sándor iparfelügyelő, Siklódy stb. megfellebbezték. E fellebbezés felett tegnap 11 órakor tartott értekezleten döntött a Brassó vármegye egészségügyi bizottsága. Hosszas tárgyalás után a felebbzéseket visszautasítva helyben hagyta a városi tanács határozatát.

A kolera ellen. Az alispán felhívta a polgármesteri hivatalt, hogy tekintettel a kolera veszedelemre, a tisztí orvosok álljanak készenlétben s szabadságukat lehetőleg ne most vegyék ki.

Colosseum cirkus. Horváth Grand cirkusza ma este kezdi meg előadásait. A cirkusz személyzete 60 emberből áll. Maga a cirkusz amerikai módszerű, s a kellemetlen időjárástól meg van védve s 2000 ember befogadására alkalmas.

Filharmonikusokelőiskolájának új tanfolyama október hó 6-án nyílik meg. Tanítványok minden hangszerre felvétetnek. Különösen kerestetnek olyanok, kik brács és kontrabass

hangszereket ohajtanaktanulni. Havonkint 2 kor.

Jelentkezéseket elfogad Krause M. a városi zenekar karmestere (Kórház-u. 44. l. e.) vasárnap kivételével minden d. u. 2—4-ig.

Jó házból való fiu tanulónak felvétetik Csiby Béla könyvkereskedésében Kolostor-utca 29.

Kisebb hirdetések pld. lakás kiadásokat, eladó tárgyakat stb. egyszeri közlésért biztos eredménnyel 1 koronáért közlünk.

Birói árverés.

Pénteken e hó 30-án d. e. 9 ó. Lópi-piac 10 sz. bórúruk és folytatólag Ó-brassó Hosszu-u. 135 sz. a. csizma áruk és butorok kerülnek árverés alá.

Csalótzky János
kádár mester
BRASSÓ, Hátulsó-utca 14 sz.

Ajánlom állandó nagy hordó készletemet
Tisztelettel
Csalótzky János.

Sáska Sándor
Épület és díszmű bádogos
Brassó, Vasut-utca 28.

Ivállni minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. Javitások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Hirdetések
felvétetnek

a kiadóhivatalban

Szives
tudomásul!!

Az összes
ősz és téli
férfi-,
fiu- és
gyermek-
ruha-
ujdonságok

már dus választékban raktáran vannak, amelyeknek szives megtekintését kérem.

Izsák Henrik

Kapu-utca 9—11.

Legolesőbb bevásárlási forrás kész
férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban.
Nagy választék Papi kabátokban.

Tankönyvek

a róm. kath. főgimnázium,

A RÓM. KATH.

□ Z Á R D A □

(elemi és polgári)

és a róm. kath.
elemi fiúiskolák

részére

CSIBY BÉLA

könyvkereskedésében kaphatók

Kolostor-utca 29.

Valláskönyvek az összes iskolák
részére !!

T. c.

Alulírott értesitem a nagybecsült hölgyközön-
séget, hogy a helyi piacon,

Kapu-utca 34. szám I. emelet,
a mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐIDIVATTERMET

nyitottam.

Egyben értesitem a nagyérdemű hölgyközön-
séget, hogy szakképzettségem folytán abban a kelle-
mes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igénye-
ket is ki tudom elégíteni.

Készítek ugy angol, mint francia modell szerint
legjobb kivitelű ruhákat mérsékelt árak mellett.

Legyen szabad megemlítenem, hogy szakisme-
reteimet Budapest egyik elsőrendű női divattermében
több éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagi-
tottam.

Magamat a nagybecsült közönség jóindulatá-
ba ajánlva, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgálója

Kovács Sándor

női szabó

Brassó, Kapu-utca 34 sz.

Gyógyborok

mint Malaga, sötét és aranyárga, Madeira, Scherry
ugymint gyógycognac, tiszta borpárlatot ajánlják legjobb
minőségben olcsó árak mellett

Lang és Theil drogeria, Brassó
Buzasor 8 sz. — Telefon-szám 219.

RIETH órák, optikaiszerek, aranyárak és javítási
műhelye. „Chronologia“

Brassó, Tehénpiac 4 (A vörös csillag mellett).

Mindennemű javítások pontosan, szaktudással, gyorsan és
jótállás mellett eszközöltetnek.

Megrendelések, ha még oly komplikáltak is, szakszerűen lesz-
nek elkészítve.

Csillagászati időjelzés naponkint. — Régi száz évűk, tük sib,
műhelyben utasítás szerint a legpontosabban készülnek el.

Órák, arany- és ezüstneműek a hivatalos fémjelzéssel vannak
ellátva. — Órákért 5 évi jótállás.

Szemüvegek, orrcsüvetők, Perioszkopikus és akromatikus
tüvegek rendelvény szerint lesznek összeállítva.

A Ciriakus cég órái általam lesznek javítva.

HELMBOLD örökösei TUZA R. utódai

aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regiem képesítetek azon kelle-
mes helyzetbe, hogy arany és ezüst nemeimet bámulatos
olcsó árban jótállás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyen.

Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek.

Mély tisztelettel

Helmbold örökösei

TUZA R. utódai.

Lakás berendezések
szolid és modern kivitelben,
juhar, mahagoni, paliszander fá-
ból, mindennemű színben elvállal

Teijerling János

asztalosmester, Lópiacz 26 sz.
Ugyan itt egy szeczeszios, elegáns
hálószoba berendezés is eladó.

Russu Demeter szígyártó

Brassó, Árvaház-utca 15.

Ajánl a n. é. közönségnek
szakmába vágó munkákat pontos
gyors kiszolgálást legjutányosab-
b árak mellett. Teljes tisztelettel

Russu Demeter

ZEIDNER H. G

Szalámi és hentesáru gyár
Brassó, Hirscher-utca 1.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb
felvágott és tormás virstlít.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

Izlésees nyomtatványokat:

névjegyeket, eljegyzési és esküvői jelentéseket stb. gyorsan
jutányos árak mellett készít:

HENTSCHEL H. könyvnyomdája, Brassó Kút-u. 23.

Megrendelések KOLOSTOR-UTCA 25. alatti fiók-üzletében
is elfogadtatnak.

a Dr. G. Schmidt főtörzs- és tisztiorvos-féle

FÜLOLAJ

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos süketiséget, fül-fájást, fülzúgást és nagyothallást, még idült esetekben is.

Egyedül kapható (üvegje 4 kor.)

Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész Debreczen, Kossuth-u. 8.

Meres A.

Katalin-utca 11.

Telefon szám: 5.

Házicsatorna-, klosett-, vízvezeték- és fürdőszoba berendezési vállalat.

Javítások elvállaltatnak!!!

Sulák F. festőművész, specialista arcképfestészetben, képrestaurátor.

Brassó, Szt. János-utca 3 sz.

készít: Olajfestményü arcképeket, Crayon-Pastell rajzokat, Aquarelleket természet vagy bármely fénykép után.

Hasonlóságért és tartósságért kezessé! Nem tévesztendő össze értéktelen fénykép nagyításokkal! — Szentképek készítése!

Tanórák festészet, és rajzból.

Uj férfi divatruha üzlet!

T. c.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt Címnek b. tudomására hozni, hogy helyben **TEHÉNYPIAC 4. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

Uri divat-ruha üzletet

nyitottunk, hol férfi ruhákat mindenkor a legújabb divat szerint, elsőrendű munkáért által kidolgozva, olcsón és pontosan készítünk.

Raktáron tartunk nagy választékban bel- és külföldi szöveteket a legújabb divatmintákban.

Olcsó és szép munkánkról bárki az első rendelésnél meggyőződhetik.

Becsés rendeléseket kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Bartha és Reinert

uri divat szabók.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis **Szócs György** cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerezhető be. Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai felszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás!

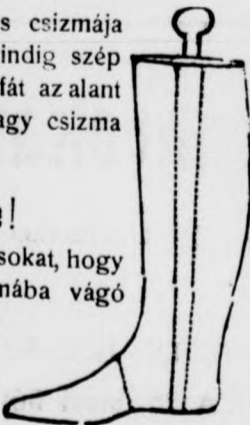
Szolid árak!

Vidéki rendeléseket azonnal eszközölök.

Aki azt akarja, hogy cipője és csizmája eredeti formáját megtartsa és az mindig szép sima legyen, csináltasson 1 pár sámfát az alatt mesternél. — Rendeléshez cipő, vagy csizma szükséges mintának.

Bőriparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a t. bőriparosokat, hogy kaptatát, sámfát s minden e szakmába vágó munkát a legjobban és legolcsóbb árak mellett készítik.

Uhrin György

Brassó, Kórház-utca 66.

A legjobb anyag.

Kereskedőknek nagy kedvezmény.

Kitűnő izlés.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítik.

Készítik továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

ifj. PURI FERENCZ

kádármester, Árvaház-utca 19. sz.

Weidenbächer Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény mint lágy fából készült munkálatokra.

Javítások pontosan és olcsó árak mellett eszközöltetnek.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

!! Uj női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomására adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönségnek a legmagasabb igényeit pontosan és a legszolidabb kiszolgálás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becsés pártfogását kérve maradtunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók

Brassó, Kapu-utca 49. sz.

FINOM MŰSZERÉSZ MŰHELY.

Műszerek és kiegészítő részeiknek készítése.

Patent modellek és találmányok kidolgozása rajzok és ötletek szerint.

Különlegességek javító-műhelye.

Különféle szerkezetű és gyártmányu írógépek-, varrógépek- gramofonok, orvosi műszerek,

tudományos vegyműhely, (laboratorium) fizikai tanulságos műszerek.

Képviselete:

a jó hírnevű és legidősebb német varrógépnek „Veritas”; a világhírű „Ideal” írógépnek (teljesen látható irással.)

Eredeti gramofon és Zonophon lemezek

—: 3 nyelven, gyári árban. —:

Csak elsőrangú hozzávalók. — Írógép iskola.

BÁRTHELMIE.

műszerész

Brassó, Weisz Mihály-utca 23. sz.

Csak elsőrangú hozzávalók.

Különféle gyártmányu írógép-különlegességek javító-műhelye.